

trepreneurerne i Kontraktsummen efter Overenskomst. Priserne i Overslagsberegningen lægges til Grund derfor.

Entreprenørernes Paastand er dobbelt. For det Første antage de ikke, at Forpligtelsen til at foretage Forandringer i den foreliggende Plan og Tegninger indeholder Gjæmnel til at paalægge dem enhver Forandring, saasom at præstere ganske andre Dimensioner af Murværk, Støbegods, Lømmet o. s. v., eller benytte ganske andre Materialier til Bygningen end forud bestemt, f. Ex. Bækkedam med Sinktag i Stedet for Skifertag. I Forbindelse dermed gjøre Entreprenørerne Indsigelse imod en Forståelse af Bestemmelsen om den Betaling, der tilkommer dem for Extraarbejde, hvilken Bygningskommissionen siges at gjøre gjældende derhen, at der kun kan tilkomme Entreprenørerne Betaling for yderligere Leverance af Materialier og præteret Arbejde, nødvendiggjort ved Forandringer i Plan og Tegninger, efter de Priser, som bare gjældende, da de leverede deres Overslagsberegning.

Svad den første Del af Meningsforskjellen angaar, er det neppe gjørligt i al Almindelighed at besvare Spørgsmaalet om, hvilke Forandringer i Plan og Tegning det skulde kunne paalægges Entreprenørerne at paatage sig. Distrikthof Lyde Ordene i § 4 ganske ubetinget, og af de Kontrakten vedrørende almindelige Bestemmelser, der vel maa have samme Gyldighed som selve denes Paragrafer, fremgaar det ogsaa, at en udstrakt Raadighed over Arbejds Udførelse skal tilkomme dem, som paa Ministeriets Vegne have Overledelsen af samme. Imidlertid ligger det dog i Sagens Natur, at de Forudsætninger, der ligge til Grund for Kontraktens Afslutning, i det Helse, maa beholde Gyldighed som Norm for Arbejds Udførelse, og at de Forandringer, hvorom der er Tale i § 4, og i anden Henseende, saaledes ikke kunde omfatte Noget, som i væsentlige Dele vilde gjøre Arbejdet til et andet, end ved Kontraktens Afslutning forudsat, men kun relativt mindre indgribende Enkeltheder. Distrikthof kan ved et saa betydeligt Arbejde disses Omraade ikke snævert begrænses eller ubetinget udelukke Anvendelsen af andet Materiale og andre Dimensioner af Lømmet, Murværk, Støbegods o. s. v. Derimod antager jeg rigtigvis ikke, at de kunne gaa indtil at forlange en saa betydelig Del af Entreprisen som Laget væsentlig anderledes udført, end forudsat, navnlig med et ganske forskelligt Materiale, hvorved under hvilken som helst Forudsætning i Henseende til Fortolkningen af § 4's øvrige Indhold Entreprenørerne kunde komme til at indstøde med store Partier af det i Henshold til Kontrakten Anskaffede eller deslige.

Den nysomhandlede Del af Meningsforskjellen betegne Entreprenørerne dog som mindre væsentlig, idet de behøve ikke at ville gjøre nogen Vanskelighed i Henseende til Forandring af Plan og Tegninger, naar Spørgsmaalet om Betaling for samme afgjøres i Overensstemmelse med deres Fortolkning af § 4. Forsaavidt Spørgsmaal her stilles, om Ordene i § 4: „Priserne i Overslagsberegningen lægges til Grund herfor“ skulle henføres til den hele forudgaaede Bestemmelse om Betalingen for Arbejde m. d. i Anledning af Forandringer i Byggeplanen eller kun til Bestemmelsens sidste Del om Afgang i Kontraktsummen, saa er det vel klart, at de antørte Ord ikke kunne gjælde Noget, der ikke har været Gjenstand for Overslagsberegningen, og for hvilket denne muligt slet ikke kan afgive nogen Norm. En Gjenstand, som er udenfor Overslaget, maa vistnok betales efter Regning uden Hensyn til, at denne paa Grund af Konjunkturer kan stille sig høiere end Gjenstande af samme eller lignende Bestaafenhed i Overslaget ere beregnede til. Deraf flyder dog ikke, at Ordene skulde være uden Anvendelse paa Bestemmelsen af den Extrabetaling, der ved foretagne Forandringer kan tilkomme Entreprenørerne. Videne opfattes naturligvis som hørende til den hele Bestemmelse, og denne som en Helhed.

Der er en tydelig Modstridning mellem en „forbindende Udgift“ og „forøget Udgift“; begge Udtryk tydes at maatte opfattes paa overensstemmende Maade, saameget mere, da Sammenligningsledet for Udgiftsforøgelser vilde mangle, naar det ikke skulde være det Samme som Udgiftsforbindelsen, nemlig den Post i Overslaget, som ved Forandringen falder bort. Fordres der Noget, som efter de nævnte Priser maa beregnes til Mere, end Overslaget opfører for det, som til Gjenæld falder bort, maa efter min Formening det overskydende Beløb extra betales. Men dette kan dog selvfølgelig kun gjælde, forsaavidt det Noget forlanges, hvilket er noget andet, end det, der falder bort, eller noget Mere af samme Slags som dette. Forsaavidt Arbejde og Materiale, der er beregnet i Overslaget kan benyttes til den forandrede Konstruktion, kan det ikke blive at betale med høiere Priser, fordi det ikke benyttes netop i den forudsatte Form, hiagtig paa samme Sted o. s. v.

Seg ved ikke, om det ved det foranstaaende, som tilsyneladende giver Entreprenørerne Medhold, er lykkedes mig, at træffe det omvovede Punkt. Bygningskommissionens Opfattelse foreligger ikke og det eller de konkrete Spørgsmaal kunne stille sig paa høist forskellig Maade, hvilket ogsaa Kontrakten maa antages at forudsætte, idet den henviser til Overenskomst.

Det vil heraf ses, at Kammeradvokaten vel formener, at Entreprenørerne neppe vilde saa Medhold deri, at Prisberegningen efter Overslaget kun skulde angaa Arbejds og materialier, men